

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קד.

עין משפט
גז מוצה

קב א מ"י פ"ו מהל'
גזילה הלכה ט פגמ
עשין עב טושי"ע ח"מ פ"י
שמו טפ"א:
קבא ב מ"י שם הלכה
י ופ"ג מהלכות
שולחן וסופסוף הלכה ה
פגמ עשין עב טושי"ע ח"מ
פ"י שמו טפ"א ב ותי' קבא
טפ"א טושי"ע ח"מ ב ותי' קב
טפ"א טושי"ע:
קבב ג מ"י פ"ג
מ"י שם הלכה
וסקדון הלכה ט פגמ עשין
ג טושי"ע ח"מ פ"י שם
טפ"א:
קבד ד מ"י שם טור
טפ"א ח"מ פ"י קבא
טפ"א ב:

מוקף רש"י
ושילחה ביד בנו.
המשאל שלהם לו השאל
כד נט של משאל ב"ב
זוהי. פטור. אם מהה
בדך. פליגי דבה ובר
חסדא. רב חסדא מתקן לה
לפי שטוהו דשולח דמתי
בשכירו ולקטו שר בביתו,
אלא אין עדים שאל
שלוהו. דא איכא עדים די
שליח ותיב השאלות
תתקפרי. ג. רבא אמר
אפילו עשאו שליח בעדים
לא שליח הוא להחייב
ע"י באוסתין. דה"ק ליה
איניש מהימנא הוא א'
בעת לעזרי כדיה שר
ושל. לא יתן לא לבנו.
של גזול להיטוב לגזול.
שאל אימפוקו חייב להחזיר,
דלא די השבע עד דמטי
לדיה (וע"ר טו. 10).

שכבר הודה ספי עצמו. מהאי ליטנא דייק בהמפקד (ב"מ דף לו):
וגם מחמת פירכא אחריתי מוקי לה כצנא לצנא ידי
שמים ומימיה א"כ ההוא מעשה דחסיד אחד אמאי אמר ליה רבי
טרפון הנה דמי מקחך בנייהם הא כיון דחסיד הוא מסתמא היה
צא לצנא ידי שמים וי"ל דלכתחילה
צא עמו לזין אם הוא חייב מן הדין
ושוב מה עשה עשה א"כ אפילו לצנא
ידי שמים אין חייב לרי טרפון אלא
צגול אכל כפקדון ומקח דלא עשה
איסורא לא וכן משמע בהמפקד
(שם דף לו: וסס.) דכי רמי התם גזל
אגזול משני הכא צנא לצנא ידי שמים
ולעיל מיניה כי רמי פקדון אפקדון
לא צני לגויי הכי ואין להאריך כאן
בסוגיא דהתם: **אמר רבא שאני**
משמע דלמחא רבא לתרזי פירכא
דפרסיקן לרי טרפון ולעולם רבי
טרפון היא וקאמר כיון דלזוי ליה
כמ"ד יהא צידך דמי א"כ מסתמא
מיירי כשהיה צפני דאם לא כן
אמאי היו כמ"ד יהא צידך וכיון
דבהודאה (א) מיירי מתניתין אכתי
דקשה אמאי לא מוקי מתני' נמי כר"ע
וא"ע דקנים ר"ע אפילו היכא דלא
נשבע הי"מ דלא הדר ממונא למריה
אכל במתני' היכא דלא נשבע והודה
לו צפניו הדר ממונא למריה דכיון
ההוא לו צפניו מה לי מוספס צדו
מ"ל נתן צד צד"ה הלכך לא יקנים
ר"ע וי"ל צד"ה הלכך היה כיון
דקנים ר"ע בכל מקום קנים כיון
דעבד איסורא ולא יחלק ומיניה אין
נראה דמיירי הכא כשהיה צפניו
דא"כ אפילו נשבע נמי אין לרי
להוליכו אחריו למדי ויכול להביא
כפרה דכיון דהודה לו צפניו והניחו
צדו והלך הרי הוא כהפקדו צדו
ואמאי יהא לריך להוליכו אחריו אלא
ודאי מיירי כשהיה שאל צפניו אלא
כפני עדים והשתא א"ש דלא מתוקמא
מתני' כר"ע דלא מהדר ממונא
למריה כיון שלא נתן צד צ"ד ולפי
מה שפי' בקוטרס אלא אמר רבא א"ש
דרכא לא צנא למרן פירכא וי' אלא
טעמא דמתני' מפרש צנא"ג דמאי
לאוקמי צין כר"ע צין כר"ע טרפון:
שליח שעשאו בו'. לכאורה
נראה דאיירי כגון דלא
אמר לו (ב) שלא לי על ידו רק עדים
מעדים שעשאו שליח אכל אם היה

שכבר הודה ספי עצמו אלא אמר רבא שאני
מתני' דכיון דידע למאן גזליה ואודי ליה כיון
דאפשר לאהדורי ממונא למריה הוה ליה
כמואן דאמר ליה יהו לי בידך הלכך נשבע
אע"ג דקאמר ליה יהו לי בידך כיון דבעי
כפרה לא סגי עד דמטי לדיה "הא לא
אישתבע הוי גביה פקדון עד דאתי ושקיל
ליה: לא יתן לא לבנו ולא לשלוהו: איתמר
שליח שעשאו בעדים רב חסדא אמר יהו
שליח רבה אמר לא הוי שליח רב חסדא
אמר הוי שליח להכי טרזי ואוקמיה בעדים
דליקו ברשותיה רבה אמר לא הוי שליח ה"ק
איניש מהימנא הוא אי סמכת סמוך א בעית
לשדוריה בדיה שרד בדיה תנן ה"השווא
את הפרה ושילחה ביד בנו ביד עברו ביד
שלוהו או ביד בנו ביד עברו ביד שלוהו של
שואל ומתה פטור האי שלוהו היכי דמי אי
דלא עשה בעדים מנא ידעינן אלא דעשה
בעדים וקתני דפטור קשיא לרב חסדא כראמר
רב חסדא בשכירו ולקטו הכא נמי בשכירו
ולקטו תנן "לא יתן לא לבנו ולא לשלוהו
האי שלוהו היכי דמי אי דלא עשאו בעדים
מנא ידעינן אלא לא דעשאו בעדים הרמא
רב חסדא בשכירו ולקטו אבל שליח שעשאו
בעדים מאי הכי נמי דהוי שליח ארתני סיפא
אבל נותן הוא לשליח בית דין לפלוג וליתני
בדיה (ב) שליח שעשאו בעדים הכי נמי דהוי
שליח אמרי לא פסיקא ליה שליח ב"ד לא
שנא עשאו גזול ולא שנא עשאו גזול הוי
שליח פסיקא ליה שליח שעשאו בעדים דכי
עשאו גזול הוא דהוי שליח עשאו גזול לא
הוי שליח לא פסיקא ליה ולאפוקי מהאי תנא
דתניא רבי שמעון בן אלעזר אמר שליח
בית דין שעשאו גזול ולא עשאו גזול או
עשאו גזול ושלה הלה ונטל את שלו מידו
פטור רבי יוחנן ורבי אלעזר דאמרי תרוייהו

שליח שעשאו בעדים הוי שליח וא"ת משנתנו יבמציא לו שליח דאמר ליה
אית לי זוזי גבי פלניא ולא קא משדר להו איתחוי ליה דלמא איניש הוא דלא
משכח לשדורי ליה א"נ כדרב חסדא בשכירו ולקטו א"ר יהודה אמר שמואל
אין
אמר שלה לי על ידו פטור דהוי שליח דהא תנן כשהואל (ב"מ דף נא: וסס) אמר ליה השואל שלה לי ביד בני ביד עבדי צד שליחו או ביד
צן או ביד עבדך או ביד שולחן ושלה חייב ומ"ל א"ל צפניו שלה ומ"ל אמר ליה שלא צפניו שלה (זומיחו לקמן לא משמע הכי דכני
לשמואל מאי תקמיה הול"ל ששלה ליה שלה לי ע"י זה דלא הוי שליח לך צ"ל דככל ענין שלא צפניו לא הוי שליח עד שיתאמר לו צפניו שלה
לי על ידו כההיא דהשואל דאיירי צפניו וכן מוכיח מתוך הקוטרס: **רבה אמר לא** הוי שליח. יש מקשים דרבה אדרבה דהכא קאמר
רבה דלא הוי שליח ובפי' המוכר את הספינה (ב"מ דף פו:) אמרין רבה ורב יוסף דלמרי תרוייהו הכא צפניו מוכר גלוזות עסקין
ואזרח ר' יהודה לטעמיה דלמרי לאחוי שריה הרי לרבה אליבא דר' יהודה הוי שליח וי"ל דשמי התם דכיון שנתן לו פודיון וזוה לו
להביא צחוק שמן הוי כאלו א"ל צדדיא שלה לי על ידו ופטור ולפי מה שפירשתי דדוקא שאמר ליה צפניו אית לן למימר דכיון דנתן
הפודיון הוי כאלו אמר ליה צפניו שלה הלכך אמר לרי יהודה לאחוי שריה: **הבי קא"ש איניש מהימנא הוא.** מימיה אמאי חייב
הוא מן הדין באתריות אונס הדרך והא אין יכול לומר אין רזוני שיהא פקדוני צד אמר כיון דתפסי ליה צאיניש מהימנא וי"ל דנראה
דאפילו הוא עצמו הביאו בדרך ונאנס חייב דפשיעה הוא עושה שמוליכו בדרך במקום פלוגי עיש בו סכנה ובע"כ חייב לשמור עד שיחזירו
לו ציטוב במקום שהפקידו אללו דלמרינן לקמן (דף קס.) (ב) בהמפקד אלל חזירו ציטוב לא יחזירו לו צמדבר משמע דבעל כרחו חייב
לשמור עד שיחזירו ציטוב במקום שהפקידו ולא כל כמיניה להחזיר לו צמדבר במקום סכנה:
אי דא עשאו בעדים מנא ידעינן. כלומר היכי מסר לו משאל כיון דלא ידע אי האי שליח של שואל הוא: **בשכירו ולקטו.**
מימיה אמאי לא אמר רב חסדא נמי אהא ועוד מימיה אמאי לא פריך ליה מעיקרא ממתני' והדר הוה ליה למפרך מההיא דפי' השואל:
אין

(א) בית טס: (ב) געיל קב.
(ג) ד"ה ומי: (ד) ובכ"מ פ'
השואל כגון להפקד ט"ה.

הגהות הב"ח

(א) נט' לפגז ולתמי
דכדיה בר"א בשליח
שלא עשאו בעדים:
אבל שליח שעשאו בעדים:
(ב) רש"י ד"ה מנא ידעינן
והי' שליח הרי"ר ואח"כ
מ"ה שליח נשכר ותי'
ולשנת לקטו שלקטו
וכי שלחן מורי לישטא
אחריתא מ"ל: (ג) ה"ה
ד"ה אמר ותי' וי"ן
דבהודאה צפניו מיירי:
(ד) בא"ד לא צנא למרן
פירכא דפרסי' לר"ט
אלא טעמא: (ה) ד"ה שליח
וכי כגון דלא אמר לו
אמר לשלוהו ישלח לי
על ידך רק עדים מעדים
שעשאו שליח להביא לי
אלא אם היה אמר לו על
אמר לפלוני יתן לי על
ידך פשיעה דהוי: (ו) ד"ה
הכי ותי' בהמפקד אלל
מכירו: